

2012
2012

Őszi idény 1912.

Egy- és többvasú ekéket,
mindenféle talajmivelő eszközöket.

A vetőmag előkészítésére:
gabonatisztító- és szelelőrostákat, konkolyválasztógépeket,

hirneves vetőgépeket:

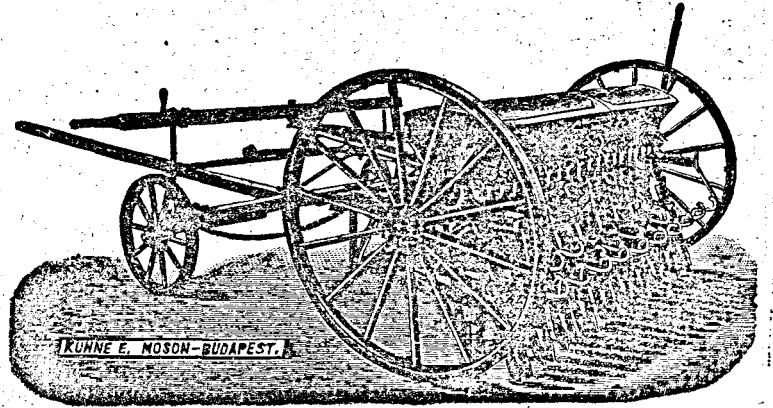
legujabb és legtökéletesebb páratlansoru „Royal Drill” sortrágyázó vetőgépeket, „VERA II” kanalas sorvetőgépeket, „Mosoni Drill” és „Prima” vetőgépeket. elismert elsőrendű kivitelben szállit:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság **MOSON.**

„Mótorhajtásu takarmánykamrafelszerelések.

Képviselet és bizományi raktár:

Marton és Sugár uraknál Kolozsvár, Ferencz József-ut 68. sz.

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb béresre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, darológép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyu stb. stb. hajtására.)

I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)

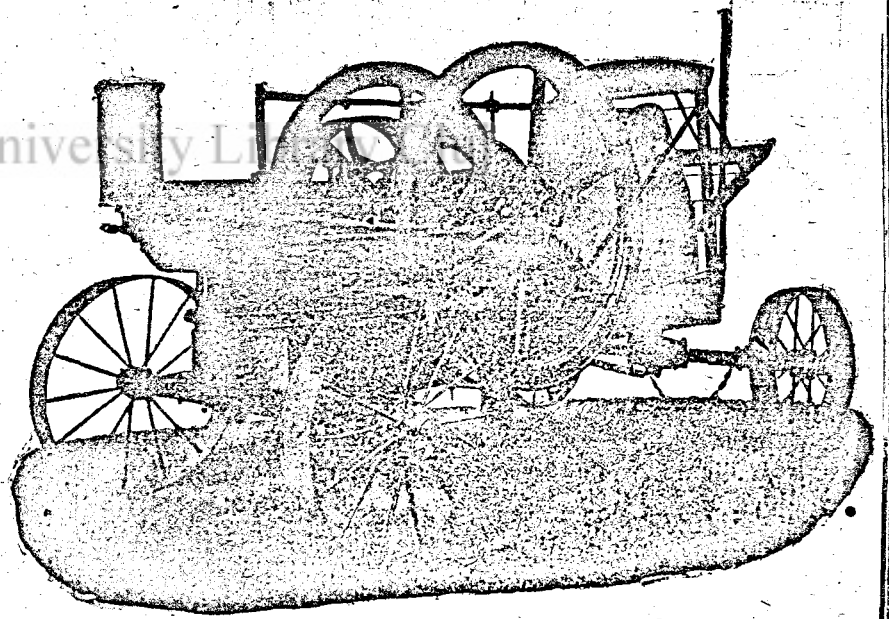
I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)

I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)

I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

GAZDASÁGI GÉPEK, ESZKÖZÖK ÉS ANYAGOK

a legolcsóbban,

megbízható forrásokból

megrendelhetők:

az

ERDÉLYI GAZDA KÖZVETITŐ OSZTÁLYA

ulján

KOLOZSVÁRT, ATTILA-UTCA 10. SZ.

A magyar királyi államvasutak erdélyrészi fő- és mellékvonalainak menetrendje.
A vég- és csatlakozó állomások kimutatásával.

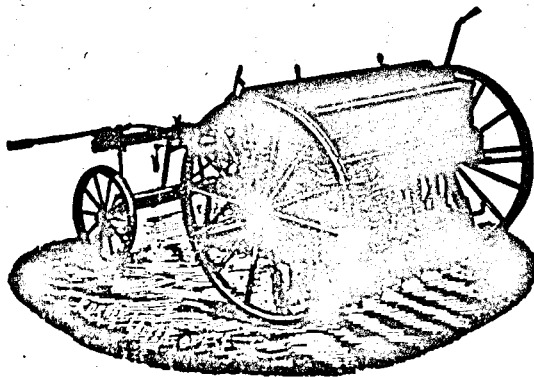
2749

Gy. 200	Sz. 615	Sz. 705	Gy. 935	ind. Budapest ny. p. u. a gyorsvonat	érk.	Sz. 720	Gy. 835	Sz. 615	Gy. 1040
" 1030	" 722	" 1252	" 626	érk.) Kolozsvár	(ind.	" 619	" 1031	" 640	" 140
Sz. 1051	" 832	" 115	" 646	ind.) Aranyos-Gyéres	(érk.	" 544	" 959	" 612	Sz. 1256
" 1223	" 1017	" 250	" 753	érk.) Kocsárd	ind.	" 413	" 837	" 448	" 1120
" 101	" 1057	" 329	" 814	érk.) Tövis	ind.	" 380	" 808	" 417	" 1119
" 214	" 1232	" 520	" 853	ind.) Küküllőszeg	(érk.	" 210	" 723	" 308	" 1029
" 301	" 183	" —	" 905	érk.) Kiskapus	ind.	" 132	" 711	" 222	" 1000
" 346	" 206	" —	" 928	érk.) Segesvár	ind.	" 101	" 650	" 153	" 930
" 502	" 303	" —	" 1009	érk.) Héjasfalva	ind.	" 1212	" 614	" 1257	" 843
" 712	" 447	" —	" 1112	érk.) Brassó	ind.	" 1049	" 515	" 1124	" 713
" 813	" 527	" —	" 1129	érk.) Budapest K. p. u. a gyorsvonat	ind.	" 1008	" 453	" 1058	" —
" 1245	" 856	" —	" 225	érk.) Arad	ind.	" 636	" 148	" 741	" —
Gy. 705	Sz. 750	Gy. 200	Sz. 930	ind.) Piski	érk.	Sz. 545	Gy. 125	Sz. 725	Gyv. 920
" 1232	" 329	" 658	" 602	érk.) Alvinc	(ind.	" 934	" 820	" 1142	" 416
" 1247	" 404	" 708	" 632	ind.) Gyulafehérvár	(érk.	" 852	" 808	" 1050	" 403
" 400	" 902	" 1019	" 1047	érk.) Tövis	ind.	" 421	" 455	" 614	" 1244
" 500	" 1032	" 1176	" 1211	érk.) Marosvásárhely	ind.	" 253	" 350	" 445	" 1132
" 514	" 1153	" 1139	" 1241	érk.) Szászrégen	ind.	" 235	" 336	" 416	" 1116
" 535	" 1127	" 1200	" 106	ind.) Gyergyószentmiklós	ind.	" 205	" 315	" 351	" 1057
Szv. 220	Sz. 830	Sz. 335	Sz. 818	érk.) Mádéfalva	érk.	Sz. 705	Szv. 1047	Sz. 212	Szv. 657
" 257	" 907	" 410	" 855	ind.) Sepsiszentgyörgy	ind.	" 625	" 1008	" 134	" 613
" 412	" 1022	" 534	" 1008	érk.) Brassó	(ind.	" 510	" 852	" 1219	" 507
" 442	" 1052	" 607	" —	ind.) Marosvásárhely	(érk.	" —	" 814	" 1148	" 455
" 545	" 1155	" 710	" —	érk.) Székelyudvarhely	ind.	" —	" 709	" 1046	" 355
" 1000	" 354	" 1045	" —	ind.) Kiskapus	érk.	" 910	" 340	" 700	" 1153
" 1148	" 523	" —	" —	érk.) Nagyszeben	ind.	" 737	" —	" 529	" 1020
" 329	" 748	" —	" —	érk.) Fogaras	ind.	" 433	" —	" —	" 705
" 520	" 926	" —	" —	érk.) Székelyudvarhely	ind.	" 245	" —	" —	" 531
Sz. 224	Sz. 1019	V. 318	Szv. 710	ind.) Segesvár	érk.	V. 916	Sz. 604	Vv. 900	Sz. 1233
" 355	" 1155	" 522	" 840	érk.) Héjasfalva	ind.	" 746	" 434	" 794	" 1110
" 813	" 548	" —	" —	érk.) Székelyudvarhely	ind.	" 333	" —	" —	" 442
—	Szv. 455	V. 1124	V. 730	ind.) Brassó	érk.	V. 702	V. 442	V. 1000	—
—	" 526	" 1154	" 800	érk.) Sepsiszentgyörgy	ind.	" 634	" 413	" 932	—
—	" 725	" 155	" 1012	érk.) Kovászna	ind.	" 454	" 230	" 748	—
Sz. 531	Sz. 1100	V. 245	Szv. 613	ind.) Kézdivásárhely	érk.	Sz. 810	Sz. 100	V. 520	Sz. 926
" 646	" 1218	" 359	" 780	érk.) Bereczk	ind.	" 647	" 1140	" 400	" 808
" 814	" 152	" 518	" 911	érk.) Endrefalva	ind.	" 526	" 1005	" 203	" 641
" 859	" 241	" 602	" 956	érk.) Felsőtoldi	ind.	" 442	" 918	" 106	" 603
" 1023	" 405	" 744	" —	érk.) Felsőtoldi	ind.	" —	" 734	" 1132	" 489

REKORD II

2021

sorba vet —
sorba trágyáz!

sorba vet —
sorba trágyáz!

Szávits Miklós gazdasága Dunapentele, f. év augusztus 27-én a következőket írja:

Az 1911. évi szeptember hó 25-én Önöktől rendelt „Rekord II” géppel tavaly csak 20 hold rozst és próbaképpen 8 hold búzát vetettem. Október 7-én vettem el a rozst, holdanként 110 liter és 90 kg. 16% os szuperfoszfátot. Termett ezen a földön holdanként 780 kg., míg a többin, mely szórva 120 kg. szuperfoszfátot kapott holdanként 610 kg. rozstot termett. A búzát elvettem október 9-én, holdanként 120 liter és 90 kg. 16% os szuperfoszfátot. Ezen a földön termett holdanként 1015 kg. buza, míg a többi búzában — részben műtrágyázott, részben trágyázatlan — az átlag csak 885 kg. volt. Így tehát a tavalyi első eredménnyel teljesen meg vagyok elégedve. A gép járása jó és kezelése egyszerű. Ha a műtrágya esetleg csomós, legjobbnak találtam a tábla végén egy kis gyereket alkalmazni, ki amíg a gép egyet fordult, addig egy ponyván a műtrágyát, mely a következő töltéshez szükséges, elaprította. Így ezáltal sem volt semmi üzemzavar. Mostan rendeltem Önöknél két drb. 24 soros 4" sortávolságú „Rekord II” gépet, melyet kérem okvetlen azonnal utnak indítani, hogy a vetésre itt legyen.

Endrefalvi és felsőtoldi bér gazdaság (Feldmann Testvérek) folyó hó 4-én a következőket írja:

Szivesen közöljük Önökkel a „Rekord II” kombinált vetőgéppel vetett vetéseinknél tapasztaltakat. Különösen az őszi rozsnál tapasztaltunk horribilis eredményt. Próbaképpen több helyen kikapcsoltuk a műtrágyátvető szerkezetet s ezen trágyázatlan csikok már a kora tavasszal szinte elmaradtak a fejlődésben, ellenben mellettük a szuperfoszfáttal vetett rendkívül buján fejlődött. Különbőség a műtrágyázott javára rozsnban 100 százalék volt. Tavaszai árpában szintén szép eredményt értünk el ezen géppel. Magyar holdanként 70 kg.-ot vetünk vele, míg azelőtt kézzel szórva 150 kg.-ot szórtunk el s nem tapasztaltunk ilyen nagy differenciát.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál:

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRUT 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. K. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
SLOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
7, ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 188.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A nép gazdasági nevelése. 459
- Szemle. 460
- A rétek felújítása. *Gáspár József.* 461

Kisebbségi szakközlemények:

- Mire lehet a mustmérőt még használni? —
Nyeregalátét a gummiszivacsból. 461

Egyleti élet:

- Felhívás a törzskönyvelésre. — Felhívás a cu-
korrépa termelési szakosztályba való be-
lépésre. 461

Kormányintézkedések:

- Vértettű irtása cyángázzal. — Állategészségügyi
Értesítő. 462

Vegyes közlemények:

- Kinevezés. — Kiténtetés. — Gazdatisztek gyü-
lése. — Az idei gabonatermés minőségéről.
— A vetések állása külföldön. 462

Hírdetések.

A nép gazdasági nevelése.

A földmivvelésügyi miniszter a tél folyamán 4000 gazdasági előadást akar rendeztetni az ország különböző részén. Szép ez a szám kétségtelenül, de az országnak gazdasági téren való elmaradottságához képest bizony nyíltan kimondva, nagyon is kicsiny. Gondoljuk meg, hogy 12,000 községe van az országnak, ahol a mezőgazdasági kultúra terjesztésére szükség van. 8,000 község tehát az idén is amolyan árva gyerek számba fog jutni, amelyekre nem gondol senki, pusztán abból az egyszerű okból, hogy a földmivvelésügyi miniszternek nincs elég pénze a gazdasági kultúra terjesztésére.

Valami haladást mégis látunk a mult-hoz képest, de sajnos, ez a haladás sokkal kisebb. Nintsem hogy a növekvő igényeknek megfeleljen. Épen a földmivvelésügyi miniszter adta ki a többtermelés jelszavát. Vajjon ezt a jelszót követheti-e mindenki s lehet-e ebből élő valóság, ha az ország földmivvelő népét anyagi eszközök hiányában nem tudjuk megtanítani a helyesebb gazdálkodásra.

Általában a nép gazdasági nevelése még mindég nem megfelelő minálunk. A földmivvelésügyi miniszter, amikor gazdasági előadásokat rendeztet, voltaképpen csak azokat a mulasztásokat akarja némi-képen pótolni, amiket már a falusi elemi iskolákban elkövetnek az által, hogy a földmivvelők serdülő gyermekeit mindenre megtanítják a világon, csak arra nem, amire élethivatása betöltése közben szükség van. Ha egy falusi nebulót, amelyik most került ki az iskola padjaiból, szoros vallatás alá fogunk, az egy kis erőlködés után megtudja mondani, hogy milyenek a földi szigetnek társadalmi és gazdasági viszonyai, de ha azt kérdezzük tőle, hogy milyen a helyes vetésforgó, vagy pedig hogyan kell a szőlőt helyesen metszeni, bizony a falusi elemi iskolából kikerült gyermekek tulnyomó nagy-része néma marad, nem tud a kérdésre helyes választ adni. A falusi iskolák tehát — ép úgy, mint iskoláink többi fajtái — nem az életre nevelik az ifjúságot.

Vajjon mi ennek aztán a természetes

következménye? Az iskolákból kikerülő 14—16 éves gyermekek a gazdálkodáshoz nem értve, napszámmunka után látnak s szivesebben elmennék vasuti pályates-
teket tisztogatni, vagy gyári salakokat ta-
licskázni, mintsem hogy felváltanák oda-
haza az öregedő szülőket a mezei munkában. A falusi iskolásgyermekek tulnyomó nagy-része a mezei munkákból legfeljebb a tehénpásztorkodást, vagy a libalegel-
tetést értik. De arról szó sincs, hogy va-
lami előrehaladottabb mezőgazdasági ismeretet vinnének ki az iskolából az életbe. Arról szó sincs, hogy pl. az isko-
lából kikerülő gyerek figyelmeztetné az apját: «Nézze édes szülém, a maga ekéje nem jó ám, ilyen ekével csak a leghátra-
maradottabb országokban szántanak most már.» Nálunk arról szó sincs, hogy pl. az iskolából kikerülő gyermek az ott tanultak alapján elmagyarázná az apjának, hogy néz ki egy helyes trágyagödör s milyen kicsiny anyagi eszközökkel lehet azt elkészíteni. Az öregek ezt persze nem tanulták, de a fiatalokat, a serdülő gyermekeket minden falusi tanító megtaníthatná ilyesmire. S ha az iskolából kikerülő földmivvelő ivadék magával vinné az életbe a mezőgazdálkodás legújabb vívmányainak alapismeretét s ezeknek a vívmányoknak meghonosításával való érzéket, bizony az öregek is szivesebben járnának el a téli továbbképző tanfolyamokra, sőt mi több, ezekre a tanfolyamokra évről-évre kevésbé volna szükség, mert az iskolásgyermekek hamarosan átformálnák az egész háziép gondolkozását s apa, anya, serdültebb koru testvér egyaránt keresné az alkalmakat, ahol a modern gazdálkodás ismereteit ellehetne sajátítani.

Szép dolog, kétségtelenül az a 4000 gazdasági előadás, de vajjon ki hiszi azt, hogy 1—2 órás, a legtöbbször felületes előadásokkal valaha a gazdasági elmaradottságot kilehet küszöbölni. Valamit használnak, az kétségtelen. Ha mást nem, azt, hogy a kultúra iránt való szomjuságot felébresztik. De azt a célt velük, hogy a 4000 gazdasági előadás bevégezte után legalább 4000 ember fog megtanulni he-

A szabadalmazott

'JURENÁK' EKE

- : Szerkezete egyszerű :
- : kezelése könnyű :
- : szabályozása gyors :
- : cca 50%-kal többet szánt :
- : cca 30%-kal kevesebb :
- : vonóerőt igényel. :

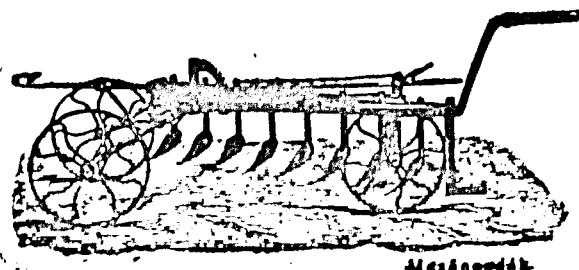
A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szivesen küld:
a „Jurenák“ szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

2003 II.

Nyolcvasú kultivátor

Kitűnő eszköz tarlóhántásra.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31.

lyesebben gazdálkodni, bizony aligha érjük el. Mind erről persze a földművelésügyi miniszter nem tehet, a földművelésügyi miniszterekben hála Istennek benne van a gazdálkodó nép fokozottabb kiművelésére irányuló törekvés, de vajjon mikor lesz ez meg a pénzügyminiszterekben és kultuszminiszterekben is?

Szemle.

Időjárás. — Tőzsde. — Az országos sörárpa- és komlókiállítás. — Gazdasági fakultás a belgrádi egyetemen. — Bajok a komáromi műtrágyagyárnál.

Kisütött végre a régen várt napsugár. Reményekben sokat csalódtott gazdáink azonban nem biznak tartósságában és ezért, ahol lehetett neki is láttak teljes erővel az őszi munkáknak. Brassó és Küküllő megyékben a zab még sok helyen ma is lábön áll. Az a gazda, aki lábön hagyta a zabot, jobban járt, mint azok, akiknek kereszttekbe rakva ázott és rothadt nemcsak a zabjok, hanem egyéb gabona féléjük is, mert így legalább az eretési költségek megkímélődtek. A mult héten megint rengeteg kárt okoztak az árvizek. *Sároly* Ferenc dr. a «Köztelek»-ben érdekes kimutatást közöl a szeptember hó 1—20-ig esett csapadék mennyiségéről. Összehasonlítja a normális évek szeptember havi (30 napi) csapadékának mennyiségét az idei szeptember hó 1—20-ig esett mennyiséggel. Átvesszük belőle az Erdélyre vonatkozó kimutatást, zárjelben közölve a normális évek szept. havi csapadék mennyiségét, mm.-ben kifejezve. (1 mm. csapadék m. 1 m²-re = 1 liter; 1 kat. holdra = 58 hl.; 1 magyar holdra = 44 hl.; 1 hektárra = 100 hl.)

Dés	149
Beszterce	119 (52)
Görgényszentimre	161 (53)
Kolozsvár	108 (52)
Görgényszentmiklós	160 (42)
Marosvásárhely	208 (50)
Dicsőszentmárton	139
Székelyudvarhely	151 (45)
Nagyenyed	100
Gyulafehérvár	65 (46)
Nagyszeben	201 (46)
Vajdahunyad	118
Petrozsény	156 (76)
Brassó	166 (52)

Láthatjuk ebből a kimutatásból, hogy Erdélyben 20 nap alatt egy hó normális csapadék-mennyiségénél 200—400 százalékkal esett több.

A héten *Sándor* János orsz. képviselő vezetése alatt, egy küldöttség kért *Lukács* László miniszterelnöktől állami segítséget az árvizkárosultak részére. A miniszterelnök csak ezután szerzett tudomást az árvizek okozta károkról és ígéretet tett, hogy jelentést tétel magának és a segélyek kiutalása iránt a jelentés alapján intézkedni fog.

Az E. G. E., valamint az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület e héten sürgős felterjesztésben kérték a kereske-

delemügyi minisztert, hogy a gazd. egyesületek és gazdakörök által az árvizkárosultak részére szállítandó inséges gabona- és takarmányművek vasuti szállításánál a legnagyobb díjkedvezményt engedélyezni kegyeskedjék.

A budapesti gabona- és érték-tőzsdén izgalmas napok játszódtak le a héten. Különösen az értéktőzsdén keltett óriási konsternációt a Balkán államokban való mozgósításnak a híre, melynek hatása alatt az értékpapirokat nagy mennyiségben és olcsón kínálták eladásra. A nagyobb bankok és tőzsdebizományosok igyekeztek fölvenni a piacra dobott értékeket, de mindent felszívni nem tudtak és amikor Lőw D. G., egy nagyobb tőzsdebizományos öngyilkosságának híre futott, csaknem katasztrófává ment át az izgalom, mert kb. 4500 drb. értékpapír volt a Lőw D. G. érdekltsége, amelyet azonban egyik ügynök átvett. A háborus hírek nyomán az értékpapírok csökkenő irányzatot vettek fel.

A gabona tőzsdére a háborus hírek éppen az ellenkező hatást gyakorolták. A gabonaárak megszilárdultak és emelkedő irányzatot vettek fel.

A vasárnap bezárult három napos országos sörárpa- és komlókiállítás megnyitása, a gazdaközönség és a szakemberek élénk részvétele mellett folyt le, a földművelésügyi miniszter képviselőjének jelenlétében. *Krolopp* Hugó, a rendezőbizottság nevében üdvözölte a miniszter képviselőjét. Az egyesület köszönetét nyilvánította azért a jóakaróért, melylyel a földművelésügyi kormány fölkarolta a kiállítás eszméjét. Említést téve a budapesti áru- és értéktőzsde, a «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete», valamint a «Segesvári Komlótermesztők Szövetségének» díjadományozásáról, kérte a miniszter képviselőjét, hogy nyissa meg a kiállítást.

Ezután *Deininger* Imre udvari tanácsos, *Serényi* Béla gróf földművelésügyi miniszter nevében megköszönte az elismerő szavakat, a kiállítást megnyitottnak nyilvánította és bemutatva a miniszter képviselőjének a rendező- és bírálóbizottság tagjait, *Fabriczius* Endre titkár kaulezése mellett megtekintette a kiállítást s a látottak felett minden tekintetben megelégedését nyilvánította.

Élénk figyelmet keltettek a különböző vidékek szerint csoportosított sörárpa- és komlóminták között, a *kolozsvári Gazdasági Akadémia* gyűjteményes kollekcói és grafikonjai. *Juhász* Árpád gazdasági akadémiai tanár és *Biró* Gusztáv vegyész munkája, a kolozsvári gazdasági akadémia minta komló-telepén nyert termésnek botanikai és kémiai feldolgozása. A preparátumokat *Bodor* László okleveles gazda készítette. A grafikonok Magyarország komlóforgalmáról adnak számot 1897-től 1912-ig; de kiterjednek a magyar komló állagáaira is 1887-től 1912-ig. Érdekes ujtítás szakszempontról az ország árpatermését 1880-tól napjainkig feltüntető grafikon is, amelyet *Ju-*

hász Árpád terezezte alapján *Kovácsy* Berta festőművész-nő dolgozott ki.

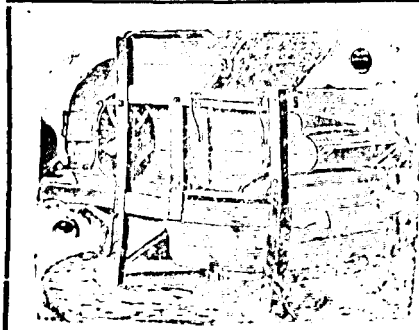
A kiállításra bejelentettek 286 sörárpa és 58 komlómintát. A sörárpa minták közül azonban 70-et, mint nem sörárpa jellegűt, törölni kellett és így 216 minta maradt. A szakvizsgálatokat az országos kémiai intézet, a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás, továbbá a kolozsvári vegyékisérleti és magvizsgáló állomások végezték. A zsüri nem találta valamennyi díjat kiadhatónak, részben mert voltak körzetek, melyek a szabályzatban megállapított minimális minta számot nem tudták fölmutatni és részben, mert voltak olyan körzetek, melyekben a beküldött minták minősítése nem ütötte meg az első díj mértékét. A díjazás eredménye *sörárpa-nál* a következő: Az I. champion díjat nyerte a nyitrai püspöki uradalom (*Radosna*), a II. champion díjat *Berky* György (*Gyöngyös*).

Az erdélyi kiállítók közül díjakat nyertek a *Szamos-, Maros-, Küküllő- és Olt vidékéről*: II. díj *Szász* Benedek András, III. díj *Farkas* István, *Jensch* Péter és a tordai ménésgazdaság. A *komló* mintáknál kitűzött díjakból I. díj *Imreh* Lajos, a kolozsvári gazdasági akadémia II. díj *Imreh* Istvánné a kolozsvári gazdasági akadémia és a szab. osztrák-magyar államvasut társaság várbogszáni erdőhivatala, III. díj *Fried* Lipót és *Fried* Ármán, valamint *Imreh* Lajos.

A kiállítás megnyitásán az E. G. E. képviselőjében *Juhász* Árpád és dr. *Csérer* Lajos ig.-vál. tagok voltak jelen.

A közgazdasági egyetem kérdése rövid időre lekerült a napirendről, reméljük, hogy csak rövid időre és amint a politikai viharok felhői elvonulnak, megint felszínre kerül az ügy. Míg azonban mi legjobb erőinket a politikai élet meddő küzdelmeiben fecserejlük el, addig a szerbek zajtalan munkával megelőznek minket, mert a szerb kormány közlése szerint a belgrádi egyetemen még ebben az évben felállítják a gazdasági fakultást.

A Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület égisze alatt ez évben nagyobbarányú akció indult meg aziránt, hogy Komáromban egy műtrágya és kénsvagyár állíttassék fel. Az alapításban való részvételre ugy a gazdák, mint a gazdasági érdekképviselői szervek kaptak felszólítást. Az E. G. E. is kapott felhívást, az ig.-vál. azonban nem vett részt az alapításban, részben mert Erdélytől távol esik, részben pedig mert a Kissármáson felállítandó műtrágyagyár mielőbbi felépítésében bizott. Sajnálattal olvassuk most a P. H. terjedelmes cikkét, mely szakértők megkérdezése és számításai alapján kimutatja, hogy a r.-t. számításai, melyeket az alapítási tervezetben a gazdaközönség körében publikált, optimisztikusak voltak és így a 2 milliós tőke nem elég a gyárnak a tervbe vett árnyokban való felállítására. Eleitől kezdve örömmel láttuk a gyáralapítási szándékol, remélve, hogy a gazdák figyelmé fokozottabb mértékben fog a műtrágya használat

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!! Európaszerte első helyen elismert kitértő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Erdélyi Kalmár-rosták“

Ez évi újításokról szivakodjék nagyon írjaegyzéket kérni.

KALMÁR Zs. és TÁRSA Műtrágyagyár

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde. Vezérképviselő,

A magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

felé fordulni, lévén a műtrágya a mezőgazdasági termelésnek ma már egy számottevő segédeszköze. Ha a gyáralapítás mögött egy üzleti vállalat áll és ez keresett erkölcsi tőkét a gazdasági egyesületben, úgy igen helytelennek tartjuk ennek a nagy erkölcsi tőkének az ellékozlását, miután ennek az alapján sikerült oly hamar a pénzbeli tőkét is egybehozni.

A rétek felujtása.

Irta: Gáspár József.

Szakiskoláinkon, gazdasági akadémiákon, földmivesiskolákon és a tanítóképzőkön a rétmivelés, mint külön tantárgy van felvéve, avagy, ha nem külön tantárgy, akkor a növénytermelés külön fejezete alatt adatik elő. A rétmiveléssel ez a külön foglalkozás vontat maga után azt, hogy a rétmivelésről külön tankönyvek jöttek forgalomba s a rétmivelésről különálló irodalom keletkezett. A rétmivelés fejlett és terjedt irodalma dacára azonban, ha a rétek felett szemlélt tartunk, szemre is szép és jóminőségű terméssel fizető rétet vajmi keveset találunk. Maga a című írt kérdés is az erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség megjelenésére várt, hogy a megvalósítás — a gyakorlati kivitel terére vitessék.

Hogy a rétmivelés irodalma, és a gyakorlatban a rétek állapota, olyan messze, nagy távolságban állanak egymástól, annak okait nem kell a nagyon messze távolban keresnünk: az a köztudatba áment felfogás, hogy a rétet a szántóföldnek trágyaforrása, megmagyaráz mindent. Az a nézet, hogy a rétet a szántóföldnek trágyaforrása, azt az elvet erősítette meg gazdáink között, hogy a rétről, a visszapótlás kötelezettsége nélkül, csak venni kell, s ennél fogva, minél több valamely gazdaságban a rétet, annál kedvezőbb annak a trágyázás szempontjából helyzete.

Abból a felfogásból eredő elvet azonban, hogy a rétet a szántóföldnek trágyaforrása, s ennél fogva a rétek és szántóföldek bizonyos aránya kívánatos, némi módosítással nemcsak elfogadjuk, de érvelni is tudunk mellette; mert a rétek kedvező aránya biztosítja a megfelelő állat létszámot. Az állattenyésztés pedig napjainkban már nemcsak trágyatermelő tartozéka a gazdaságnak, hanem annak egyik és pedig jól jövedelmező termelési ága is. A rétek jelenlegi nem kedvező állapota tehát nem abból keletkezett, hogy a rétek a szántóföldhöz megfelelő arányáról gondoskodtak a gazdák, hanem abból, hogy azt, miszerint a rétet a szántóföldnek trágyaforrása szószerint értelmezték — megfeledeztek, a trágyaforrásának, a rétek, a szénatermélssel elvont tápanyaga vissza pótlásáról; de

sőt nemcsak a trágyázásról, amelyen helyenként maga a természet segített, hanem a növényzet védelme és ápolása legkisebb mértékéről is.

Hogy a rétet századokig trágyázás és figyelemre méltó gondozás nélkül is betöltötte szerepét, azt a régi gazdálkodási rendszerből tudjuk kimagyarázni és abból a körülményből, hogy igen nagy területe a réteknek, a gazda hozzájárulása nélkül, a természettől jutott a termő erő visszapótlásához.

A kétfő, később pedig a háromnyomásos rendszer mellett ugyanis a rétet pihent valamit, habár a legeltetést nagy pihenésnek, erőgyűjtésnek nem is nevezhetjük, de mégis lehet az erőgyűjtéssel némi vonatkozásba hozni, amennyiben a rajta legelő állatoktól, az elhullatott ürülékben, a két év alatt történt tápanyag veszteségnek, egy kis hányadát visszakapta.

A visszapótlás legnagyobb mértékéhez a régi rendszer mellett is az a rétet jutott, mely a völgyben, lapályban terült el s ennél a fekvésénél fogva vagy a szomszédos folyó, patak áradásának volt kitéve, vagy pedig zápor esők alkalmával a szomszédos lejtős fekvésű szántóföldekről iszapoltatott el. Az ilyen fekvésű réteknél, ha mégis beállott, ami nem kedvező állapot, annak okát nem a visszapótlás, — a trágyázás — hiányában, hanem más körülményekben kell keresnünk; lássuk mik lehetnek azok:

Egyik, nevezhetjük, legfőbb oka a rétek mai, nem kielégítő állapotának — a **rendszeretlen legeltetés**. A legeltetés rendszeres körülmények között nincsen ártalmára a réteknek, mivel annak takarmánynövényei erős sarjhajtó képességgel bírnak s száraz időben a tiprást is elég jól tűrik. Igen megsanyargatja azonban a rétet a sok helyen szokásban levő, április hó 24-ig (Szentgyörgynapig), vagy május 1-ig terjedő **tavaszi legeltetés**. Hasonló veszedelemmel jár a rétre a késő **őszi legeltetés** — november, december havában — amikor a vegetáció megszűnt s ezzel kapcsolatban a sarjhajtásra nézve is beállott a szünet. Bármely időszakban pedig kárt okozó a legeltetés a réten: **nedves, sáros, esős időben**. Mindannyiszor, amikor a legelő állatok a réten kárt tesznek, a növényzet igényesebb, de egyszersmind értékesebb here és fűféle alkotó részei szenvednek, melyek száma e miatt évről-évre kevesbedik.

A késő őszi legeltetésnél nagyobb károsítók: a lovak és juhok, azzal, hogy a földszinre lerágják a fűvet, mely emélfogva a léli hideg és faggal szemben elveszti ellentálló erejét. Nedves, sáros, esős időben pedig a lovak és szarvas-

marhák tesznek nagyobb kárt, a rét talajának felragása s az értékesebb here és pázsittfélék eltiprása által. A sertések, ha visszatartatnak a fűrástól, a legjobb legelő állatok, mivel csak szállalják a növényeket, mély lerágást sohasem tesznek. Ellenben, ha szabadjára eresszük — megengedjük a fűrást — mondanunk sem kell, valamennyi legelő állat között, a legnagyobb kárttevő a legelőn a sertés.

(Folyt. köv.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Mire lehet a mustmérőt még használni? Gyakran előfordul a szőlőben permetezéskor, hogy a munkások rosszul mérik le vagy eltévesztik a rézgálic mennyiségét. Tehát vagy keveset, vagy sokat kevernek a vízbe. Már most, ha azt akarjuk tudni hány százalékos a rézgálicoldat, akkor azt könnyen kiszámíthatjuk. Ugyanis azt tapasztalták, hogyha az oldatba állított mustmérő, de csak rézgálicos oldatba (nem pedig amikor már réz is kevertetett hozzá) 6-4 fokot mutat, akkor az oldat 1 százalékos. Ebből aztán kiszámítjuk, ha több vagy kevesebb. Így ha az oldat 32 fokot mutat, akkor öt százalékos a rézgálicos oldat. Ha 16 fokot, akkor 25 százalékos. És így tovább. (i. f.)

+ Nyeregalátét gummiszivacsból. A nyerges ló bőre néha akkor is feltörik, ha kellő vastagságu posztó vagy nemez nyeregalátétet használunk, aminek az az oka, hogy a posztó vagy nemez alátét az izzadság folytán elveszti puhaságát. A gyakori tisztítás és mosás által szintén veszít a nemez és posztó a rugalmasságából. Németországban legújabbán gummiszivacsból készítették alátétet, amely mindenképpen bevált. A likacsos gummiszivacs a nedvesség és izzadsággal szemben közömbös, a likacsok a beszívott nedvesség gyors elpárologtatását elősegítik. Megpróbálták az ilyen nyergeket kisebesedett lovakra alkalmazni, a seb nem terjedt tovább sőt használatközben begyógyult.

EGYLETI ÉLET.

Felhívás a törzskönyvelésre.

Az Erdélyi Jellegű Magyarfajta Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete tisztelettel felhívja azon tagjait, kik tenyészállataikat mindezüdig törzskönyvelésre be nem jelentették, valamint, az erdélyi jellegű magyarfajta tenyészállataikat és teheneiket az egyesületnél törzskönyveltetni szándékozó gazdákat, hogy a bejelentéseket az egyesület titkári hivatalánál (Kolozsvár, Attila-u. 10.) mielőbb eszközölni sziveskedjenek.

Kolozsvárt, 1912. szeptember hó 26.

Az Elnökség.

Felhívás, a cukorrépa termelési szakosztályba való belépésre. Az E. G. E. szeptember hó 19-én tartott igazgató-választmányi ülésén elhatározta, hogy az egyesület kebelében cukorrépa termelési szakosztályt állít fel. Van szerencsénk ezért az igen tisztelt erdélyi, cukorrépa termeléssel foglalkozó gazdaközönséget felhívni, hogy

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kószolók és finom angol és francia szobkendők.

Női len és chlódon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fin és csinos fohórnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Teléfono-szám 567.

Teléfono-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, vala mint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajta és nagyságu szalon, ebédlő és kútszőnyeg, gyapjú és csipkés gönyök.

Amerikai önműködő ablak-rollették egyedül

Graktára.

amennyiben ezen szakosztályba belépni óhajtana, ezen szándékát az egyesület titkári hivatalánál (Kolozsvar, Attila-u. 10. szám) mielőtt bejelenteni sziveskedjék, hogy az október hó folyamán egybehívandó szakosztályi alakuló ülésre a belépni szándékozó valamennyi tagot meghívassuk.

A szakosztályba való belépés az E. G. E. tagsági díján kívül semmi nemü anyagi kötelezettséggel nem jár.

Kolozsvar, 1912. szeptember 26.

Az Elnökség.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Vértetű irtás cyángázzal. Jablonovszky József, a rovarügyi állomás igazgatója többször hangsúlyozta, hogy a vértetűt a faiskolákból hurcolják szét, nem véve ki az állami faiskolákat sem. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter mostan, Jablonovszky sikeres kísérletei alapján elrendelte, hogy az állami faiskolákból szétküldendő gyümölcsfa csemetéket e célra szolgáló sátrakban, — a vértetűnek a petéit is megölő — cyánkáli gáz hatásának kell kitenni, hogy a vértetűnek az állami faiskolák útján való terjesztése ezáltal elkerültesse. Ha ezen eljárás sikeresnek bizonyulna a gyakorlatban, célszerű volna az eladásra termelő kereskedelmi faiskolákra is kötelezővé tenni ezen védekező eljárás végrehajtását.

Állategészségügyi Értesítő. A sertésvész fennállása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele: Besztercenaszód vármegye jádi és óradnai járásából, valamint Beszterce r. t. városból. A sertésorbánc fennállása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele: Besztercenaszód vármegye óradnai járásából. A juhhimlő fennállása miatt tilos a juhoknak Ausztriába való bevitele: Besztercenaszód vármegye jádi járásából, valamint Beszterce r. t. városból. — A sertésvésznek Ausztriába történő behurcolása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele: Kolozs vármegye kolozsvari járásából, valamint Kolozs r. t. városból, Nagyküküllő vármegye medgyesi járásából és Medgyes r. t. városból; Szilágy vármegye szilágycsehi, tasnádi és zilahi járásából, valamint Zilah r. t. városból; Torda-aranyos vármegye tordai járásából, valamint Torda r. t. városból.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Dubravszy* Róbert miniszteri tanácsost az állatorvosi tisztviselő vizsgabizottságának tagságával és jegyzői állásával járó teendőik körül hosszú időn át kifejtett ügybuzgó és kiváló működéséért elismerését és köszönetét nyilvánítva, ezen megbízatásai alól saját kérelmére felmentette és helyébe a bizottság tagjaként a magyar közigazgatás szervezete stb. tárgyára, valamint a bizottság jegyzőjévé *dr. Gaszner* Béla miniszteri segédtitkár az 1913. évi december 31-ig terjedő hatállyal kinevezte.

— **Külföntetés.** Ófelsége a személye körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Lovas

Sándor mi ciniszteri tanácsosimmal és jelleggel felruházott földművelésügyi minisztériumi osztálytanácsosnak, valamint törvényes utódainak a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet „Igazfalvai” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Gazdatisztek gyűlése.** A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete a nyári szünet után most tartotta gr. Széchenyi Emil elnöklelte alatt első választmányi ülését, melyen első sorban a magyar gazdatiszti kar nem rég elhunyt kiváló tagjának Rovara Frigyesnek emlékét örökítették meg jegyzőkönyvileg. Jeszenszky Pál kir. tan. ügyvezető igazgató ezután a tagsági ügyekről számolt be s az ő javaslatára felvették 16 új tagot, akikkel a tagok száma 1202-re szaporodott. Tárgyalták ezután a számvizsgáló bizottság jelentését, amelyet egyhangulag jóváhagyva, a választmány tudomásul vette, hogy az egyesület tiszta vagyona ezidőszert megközelíti a 120,000 koronát. Ezután az egyesület által kitűzött ösztöndíjak dolgában döntöttek. A választmány az ösztöndíjakat Csorba Lászlónak, Frecska Máriának, Simon Gyulának, Wildner Margitnak és Moll Szilárdnak ítélte oda. A segélykérvények elintézése után elhatározta a választmány, hogy Bujanovics Sándornak az egyesület 30 éven át volt elnökének Jeszenszkyné Gulácsy Margit által festett művészi kivitelű arcképét a tél folyamán tartandó rendkívüli közgyűlés keretében leplezik le. Az ünnepi beszéd megtartására Sierbán János miniszteri tanácsost, az egyesület alelnökét kéri fel. Foglalkozott ezután a választmány az altruista banknak a gazdatisztek részére nyújtandó földbirtok-kölcsönökre vonatkozó átiratával s elhatározta, hogy e tárgyban újabb előterjesztéssel él a Földhitelintézetek Országos Szövetségénél.

— **Az idel gabonatermés minőségéről** írja a «Molnár Lapja», hogy a búzának magas a viztartalma. Rendes körülmények között u. i. a 11–12 százalékot sohasem haladja túl, az idén azonban 16–18 százalékot is elér sokhelyen. A mostani időjárás pedig nem olyan, hogy a száradást remélni lehetne, mert a kiterített gabona inkább még nedvességet szív magába a nyirkos levegőből. Azonkívül sok csirázott rozst kaptak a malmok, amelyből készült liszt természetesen silányabb a száraz magból örölt liszt minőségénél, a belőle készült tészta u. i. nyulós, a kenyérbele pedig szalonás lesz. Ezen a bajon is csak az idő tudna segíteni.

— **A vetések állása a külföldön.** (A m. kir. földművelésügyi miniszterhez a cs. és kir. konzuloktól beérkezett jelentések alapján.)
1. **Németbirodalom.** A folytonos eszések nagy károkat okoztak a künnlévő gabonafélékben; különösen a zab és árpa szenvedett sokat. Egyes tartományokban a rozs és buza is csirázni kezd, sőt néhol már egészen kicsirázott. Általában a birodalom nagy részén a gabona minőségileg jóval gyengébb, mint remélni lehetett. A takarmányfélék szépek és gazdag termést ígér a répa is. A burgonya szintén megsínylette a tulságos sok esőt, romlani kezd.
2. **Olaszország.** A gabonatermés nagy átlagban kisebb volt, mint a múlt évben. A kapásnövénnyek többnyire eléggé jól gyarapodtak.

Takarmányféle bőven termett. A szőlő jól áll.
3. **Belgium.** Az állandó eső a zabtermés kilátásait nagyon csökkentette, mert csirázik. A burgonya termése szintén gyenge.
4. **Svájc.** Az időjárás változó; többnyire esős. A kapásnövénnyek meglehetősen szépen fejlődnek. A takarmányfélék utótermése aligha lesz kielégítő, mivel a sok eső akadályozza a kaszálást és behordást.
4. **Hollandia.** A hetek óta tartó esős hűvös időjárás aggasztja a gazdákat; a gabonafélékben nagyon sok a kár, különösen zabban, amely még több helyen nincs learatva. A cukor- és takarmányrépára már szintén sok volt a folytonos eső. A gyümölcsfélék termés kilátása is csökkent a káposzta jól áll.
6. **Bulgária és Kelet-Rumélia.** A gabonatermés termés hozama ősziékből kielégítő és jó volt, tavasziakból különösen zabból alig volt középszerű. Kapásnövénnyek jó termést ígérnek. Takarmány jól fizetett.
7. **Kelet-India.** A keletindiai kormány a búzatermés hozamát 98'28 millió q-ra becsüli, a múlt évi 100'40 millió q-val szemben.

— **Ismét az argentinai hus.** Az éhes bécsiek ismét kéréssel fordultak az osztrák kormányhoz az argentinai husbehozatal és a Balkán államokból való élő állat behozatal engedélyezéséért. Lehetetlenséget kívánnak a bécsiek, vagy talán nem tudják, hogy amellet, hogy a magyar állattenyésztés érdekeibe vágnak a behozatal, más bajok is tiltakozásra készítetik a magyar gazdaközönseget és érdekeinek megvédelmezőjét a földművelésügyi minisztert. Az argentinai fagyasztott húsról tudni kell, hogy azt, amint megérkezik, azonnal fogyasztani kell. A hus felső rétege u. i. a kizárólag alkalmával rendszerint kienged és a belőle kiszivárgó vörös nedv kitűnő tápláléka a bacillusok milliárdjainak, amelyek a hussal állandóan együtt szállítatnak tova, minél messzebb, annál jobban felszaporodva úgy, hogy mire kimérésre kerül az ilyen hus, egész bacillus kolóniák élnek a kiengedett hus levében és tapadnak a husra. Az ilyen husnak amellet, hogy ize nincsen, tápértéke is kevesebb a hazainál, mert a tápanyagok egy része kifagy és a hus kiengedésekor vöröses nedv alakjában elolyik. A jó gyomor megemészteti az ilyen bakteriumokkal telt húst, de a gyengébb, vagy lábbadozó, tifuszos ember gyomra nem bírja meg és a fogyasztó könnyen *husmérgezést* kaphat tőle. Ezen kívül állategészségügyileg ellenőrizetlen területről is származik a hus. A Balkán államokból való élő állat behozatalról elég lesz talán felemlitenünk az egész országállatforgalmára bénítólag ható tavalyi száj- és körömfájást, amely betegség a Romániából történt állatcsempészet útján jutott hozzánk. Hogy hushiány mutatkozott szeptemberben hóban Bécsben azon nem lehet csodálkozni. Egészen természetes, mert szeptemberben nyitlak meg az iskolák, internátusok stb. Igen sötét színben látják a helyzetet, amely csak egy átmeneti állapot és már a közel jövőben javulni fog.

— **A must cukrozásáról** irtunk volt múlt számunkban mi is, írta a „Borászati Lapok” is, hogy az idén a magyarországi mustok cukrozása elkerülhetetlen lesz, mert a sok eső és hűvös időjárás nagyon megromtatták a minőséget, úgy, hogy a termést szükségből, korán kell leszűretelni. Az új mustok cukortartalma oly csekély ahol eddig az or-

Földbirtokosok, bérlők és a gazdaközönség szállodája.

HOTEL EXCELSIOR SZÁLLODA

BUDAPEST, VIII-KER., RÁKÓCZI-UT 72. SZÁM (gróf Károlyi-palota.)

A főváros legújabb és legmodernebb szállodája. 135 fényesen berendezett szobával, Lakosztályok és szobák fürdővel. Gyönyörű előcsarnok, reggeliző-szalón, írószoba, társalgóterem. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten városi és interurban telefon. Központi fűtés, lift. Elsőrangú étterem a földszinten, polgári étkeze a souterrainben. Színházi jegyiroda, uri és női fodrászterem a fölemeleten. Szobák naponta, 2795

4 koronáért kaphatók. — **Társház: Róma Hotel Imperial, Via-Veneto.**

számban szüreteltek, hogy a szőlősgazdák és borkereskedők egyaránt sietnek élni a bortörvény fakultatív cukrozási jogával. A cukrozási engedélyt olyan nagy tömegekben kérik, hogy a földmivelésügyi miniszter a formálítások betartása (szakközvegek-kiküldése, stb.) nélkül fogja a termelőknek az engedélyt megadni. A borkereskedőkkel azonban — igen helyesen — már nem bánnak ilyen liberálisan, mert őket a szigorú formálítások betartására fogják szorítani, amire azért is szükség lesz, nehogy a hazai borkereskedelem jó hírnevének helyreállítása céljából készített új bortörvény végrehajtásának elmellőzésével inkorrekt kezelési, illetve javítási módokra alkalom nyújtassék. Itt jegyezzük meg, hogy a bécsi „Neue Wiener Zeitung“ máris figyelmezteti az osztrák borkereskedőket, hogy a magyar mustok és újborok vásárlásánál óvatosak legyenek.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. BOROVSZKY-féle kellemes szagú BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbaüveg 50 fillér. Mosakodásra, szépitő és legjobb fertőtlenítő **BOROLIN-SZAPPANT.**

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen **BOROLIN-CUKORKÁT**

Ára csomagonként 20 és 40 fillér
Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **A porosz kormány és a husdrágaság.**
A porosz kormány a husdrágaság enyhítése céljából elhatározta, hogy Poroszország határait megnyitja. Ezen elhatározást az összes berlini lapok terjedelmes kommentárral kísérve az alábbiakban közlik:

1. Nagyvárosok számára, melyek a vágómarha és a husarak tekintetében egész ország részre irányadók, meg van engedve friss marhahús beszállítása Oroszországból, friss marhahús és disznóhús behozatala Szerbiából, Romániából és Bulgáriából, de csak akkor, ha hatósági hozzájárulással megállapított lehető olcsó áron kerül a fogyasztóknak eladásra. A húst plombált kocsikban kell rendeltelési helyükre szállítani.

2. Ugyanezen feltételek alatt szabad Oroszországból sertéshúst is azon nyugati városokba bevinni, hol különösen élnek vele.

3. Ugyanezen feltételek alatt Hollandia vágómarhákat küldhet nagyobb városok vágóhidjaira — az állatorvosi vizsgálat ugyanazon szabályok szerint történik, mint Ausztria-Magyarország behozatalával szemben.

4. A Belgiumra vonatkozó huszbehozatali tilalom fölfüggesztetik.

5. Végül a szükséghez mérten fölemellett a felsőszékiei iparvidék javára az oroszországi vágósertésbehozatali kontingens.

Hogy a határoknak ez a megnyitása praktikus értékű is legyen, a porosz kormány az ez évben lejáró tarifakedvezményeket friss husszállítás számára meghosszabbította és még 20 százalékkal olcsóbbá tette. Ugyancsak 20 százalékos szállítási díjkezdmény jut a tengeri halak és 30 százalék az élőállatok számára. Tervbevétték azonkívül az idevonatkozó vámterületek leszállítását is olyanformában, hogy a községi mészárszékeknek és hatósági árszabással dolgozó mészáros- és hentesüzleteknek visszatérítene a fizetett vámi egy részét.

Miután Ausztria-Magyarországnak Németországgal való szerződése 1917-ig szól, sérelmesnek tartjuk reánk nézve ezen intézkedést, mert így Szerbia, Románia, Bulgária kedvezményekhez jutnak

Magyarországgal szemben, aminek exportunk csökkenése lesz természetes következménye. A kedvezmények nyújtásáról a magyar kormány még nem kapott értesítést, mihelyt kapni fog, — mert kapnia kell, — mint illetékes helyről közlik, a földmivelésügyi miniszter tiltakozni fog a porosz huszbevitelnek ilyen liberálisan való kezelése ellen.

— **Komlóárak.** A segesvári komlótermelők szövetkezetének jelentése szrint: Saaz Szept. 26. 125—150 K. A vidéken körülbelül 85 százalék már el van adva. Idegen komló 110—130 K. Szilárd hangulat, az árak a termelőknek nézve kedvezők. — **Nürnberg** szeptember 26. 1500 bál eladása mellett az árak emelkednek. Szept. 28. 1200 bál eladva, élénk vásárlás mellett az árak folyton emelkednek. (80—145 Márka) 96—174 korona 50 kgr-ként. — **Segesvár** szeptember 30. Ajánlatok 80—90—100—105 korona közt változnak 50 kgr-ként. Eladások 90—100—102. 50—105 koronával történtek 50 kgr-ként.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLÉLT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.

ALAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

— **A MAGYAR** —
JELZÁLOG HITELBANK
KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
— (Jókai-u. 2. sz. I. emelet.) —
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
HÁZAKRA
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.
A KÉPVISELŐSÉG elfogad
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.
2001

ÁLLAMDÍJ 22 ELSŐRENDEZÉSI KÉNYTÉSI.

PEEF
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázoláshoz teljesen készen vakolatra fára és vasra
Törv. védelem 10041 sz. sz.

LUTZ EDE ÉS TÁRSA
FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII.
Tel. számom 64 93. ÓPÁNY UTICA 6.

2767 I.

ADRIAI
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT
alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 180 millió korona

Vezérigazgató: Rácz-almási Frigyesz Adolf, m. kir. udv. tanácsos,
Igazgatósági elnök: Báró Láng Lajos, valós. belső titkos tanácsos

E társulat, amely 74 éves fennállása óta 650 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosítja a legjutányosabb feltételek mellett:

tűz- és robbanási, betöréses lopás, baleseti valamint jégokozta károk ellen, továbbá: az emberek életére, halál, elérési valamint kiházasítási esetekre és magas kamatozású

életjáradékokra. 2091

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

Gróf Bethlen Pál Bács-Kulai Szekula Ákos
igazgató. választm. tag. vezérfelügyelő.

Kornstein Testvérek
nagyzalontai országos híru szőke mangalica tenyészetét az összes kanokkal és kocákkal átvettem és azt a legnagyobb gonddal tovább fejlesztem.
Garantált, vészen átment erős, fejlett csontozatu

tenyészkanok és kocák
állandóan kaphatók:
Kornstein Ernő
fűzkuti gazdaságában, Vasutállomás:
Temesillésd,
levélcim: KORNSTEIN ERNŐ
Ujarad.
2788

Szuperfoszfátot
és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a
2769

Mütrágyát
Értékesítő
Szövetkezet
Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

Zsákot,
Zsineget,
ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a
30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert PISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonat jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kivégelés. Praktikus és tartós. — Tervek ajánlatot kérek.

2200

Ingyen eladása.

Kolozsvár sz. kir. város határában befejezett tagosítás után birtokba vett alábbi és az új helyrajzi számokkal jelölt birtokrészek szabad kézből, külön-külön is eladóak.

Hátsongárd dűlőben	7376	hrsz.	4 kat. hold	1316	□-öl
Kövespad dűlőben	9551	hrsz.	1 kat. hold	1015	"
Kövespad dűlőben	9552	hrsz.	1 kat. hold	993	"
Kövespad dűlőben	9564	hrsz.	1 kat. hold	524	"
Szentgyörgyhegy alatti berekben ..	9993	hrsz.	{	5 kat. hold	284
	9991			1 kat. hold	275
Szentgyörgyhegy alatti berekben ..	9995	hrsz.	{	2 kat. hold	516
	9997			1 kat. hold	1302
Szentgyörgyhegy alatti berekben ..	10049	hrsz.	3 kat. hold	819	"
Szentgyörgyhegyi szőlő dűlőben ..	10277	hrsz.		216	"
Nádas melléke	11376	hrsz.	3 kat. hold	692	"

Osszesen 27 kat. hold 452 □-öl.

Érdeklődőknek közelebbi felvilágosítást nyújt:

2806

Papp Elemér Kolozsvárt, VI. ker. Menostori-ut 132. sz. alatt.

Kétezer korona pénz,
lakás, fűtés és téli világi-
tással javadalmazott

**gazdatisztet
keresek.**

**Betegh Sándor
Mező-Szengyel.**

2801

Értesítő.

Kereskedelmi szokvány szerint az általános versenyés útján bevásároltatnak:

A nagyszebeni katonai élelmező raktár részére:

7600 métermázsa rozs és 15.000 métermázsa zab.

A brassói élelmező fiókraktár részére:

5900 métermázsa rozs és 2900 métermázsa zab.

A gyulafehérvári élelmező raktár részére:

4000 métermázsa rozs, 1700 métermázsa zab és 500 métermázsa széna.

A kolozsvári élelmező raktár részére:

3400 métermázsa rozs és 2800 métermázsa zab.

Az egy koronás bélyeggel ellátott eladási ajánlatok folyó évi október 14 kéig legkésőbb délelőtt 10 óráig megpecsételve a nagyszebeni 12. hadtest hadbiztossághoz benyújtandók.

A közelebbi feltételek az előbb jelzett hivataloknál levő teljes tartalmu értesítésekben és ingyen kapható szokványos füzetekben vannak foglalva.

Nagyszeben, 1912. évi október hó 5-én.

Cs. és kir. 12. hadtest hadbiztossága.

2805

Az
„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“
könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek
jegyzéke és ára:

	K. f.		K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyésztésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltartásáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshízlaló	—70	36. Jakab László. Úmútató házi állataink egészségének gondozására	1—50
4. Tormay Béla. A borjú fölneveléséről	—70	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés	—80
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adóptételekről	1—
8. Jakab László. Úmútató az állati betegségek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1—	42. Rázsó Imre. A legfontosabb szőlés takarmánynövények termesztése	—50
10. Ruiz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Káfalvi Szőlőművelésről	1—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb álskódói	1—	44. Ross Nándor. A tenyészkanckáról, különös tekintettel a meddség okaira és azok elhárítására	—50
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1—	45. Hadviger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	1—
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	—60	46. L'Huilier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön	—50
14. Cserháti Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése	—70	47. Dr. Bánta Ferencz. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendése, üzeme, gyümölcspálinka-főzés	1—
15. Czajlik István. Csikónevelés	—70	48. Dr. Varga Kálmán. Cserkőrrépa termesztése	1—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztésről	—70	49. Dr. Cséser Lajos. Magyar komló termesztése	1—
17. Asványi Lajos. A vörös lóhár termesztéséről	—80	50. Cserháti Sándor. A gabonafélék termesztése	1—
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcserősítés	—70	51. Dr. Péter Béla. A gyógynövények termesztése	1—50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zombolyai kazalra	—50	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	1—50
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	—90	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	2—
21. Marc Ferencz. A kosárfűz termelése	—80	54. Dr. Péter Béla. Rövid úmútatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére	2—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	1—20	55. Jászberényi András és Szász Ferencz. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	2—
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és áztatásáról	—50	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3—
24. L'Huilier István. Konyhakerti magvák termelése	1—		
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—60		
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	1—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	1—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati születés köréből	1—20		
32. Szűts Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	1—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitelo	—80		

Megrendelés és pénz:

az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank“,
Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő.

A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.

Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2785.

Eladó

az ördögösi gazdaságban elsőrendű petkusi vetőrozs, aminek termés hozama ez évben 20 mm. volt kat. holdanként, mmként 20 koronáért ab. Aranyos-Gyéres állomáson a vevő zsákjaiban. Levélcím:

Nagy Dénes földbirtokos Torda.

2797 II.

Keresek egy ügyes fáradhatatlan

béresgazdát,

aki egy nagyobb intenzív gazdaság vezetésére alkalmas lenne.

Cím a kiadóhivatalban megtudható.

2797 I.

Megvételre keresek fajtszta

**kocsányos és kocsánytalan
tölgymakkot**

bármily mennyiségben.

Szíves ajánlatokat „Dunántuli“ jeligére a kiadóhivatalba kérek.

2786 I.

**A KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság**
Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)
Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztárszerve.
Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.
Egyéb alapjai 1.287.520 korona 33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 7. sz. alatt az emeleten.
Váltóüzlete: Ugyanott a földszinten.
Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám. 2004
Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.
Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kama-

tozás mellett a központnál (emeleten) valamint a váltóüzletnél (földszinten) is esz-
közölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza.
Leszámítól váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapiro-
kat és egyéb értékeket.
Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönö-
ket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket vagy azok
vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletve ellenében is beszerezhetők.
Előleglet nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.
Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti
könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt
csomagban is.
Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.
Árukra előleglet ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.
Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek
mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Fogarasi m. kir. állami ménesparancsnokság.

Árlejtési hirdetmény.

Az Alsószombatlalván elhelyezett fogarasi m. kir. állami ménes katonai
legénysége részére 1913 január 1-től 1913 december végéig körülbelül 54000
adag 700 grammos súlyu kenyér szükségeltetik.

Az erre vonatkozó zárt írásbeli tárgyalás 1912 október 22-én délelőtt 10
órákor a ménesparancsnoksági irodában fog megtartatni.

Az ajánlatok 5% óvadékkal ezen határidőig benyújthatók.

A szállítási feltételek és szerződési kötelezettségek nevezett parancsnoksági
irodában betekintheők.

Alsószombatlalva, 1912 szeptember hóban.

Ménesparancsnokság.

2803

Szőlőtelepítők

becses figyelmüket felhívom saját érdekükben,
hogy **terjedelmes telepomen** a legjobb érme-
léki bor- és csemege- legkiválóbb fajú szőlő-
oltványok, amerikai és európai sima és gyöke-
res, **a világhírű gyökeres és sima Delaware**
vesszők a legolcsóbb árban, a legdusabb
választékban szavatosság mellett fajtisztán
bocsátatnak eladásra, őszre és tavaszra való
szükségletüket még most előjegyeztetni szí-
veskedjenek, mindezekről képes árjegyzéket,
amely sok hasznos tudnivalót tartalmaz, ingyen
és bérmentve küldöm meg. Cimem:

Kágyi Szabó István

érmelléki szőlőbirtokos és oltványteleptulajdonos

Bihardiószeg.

2784

**Dr. Báró Bánffy Zoltán
beresztelki birtoka,**

mely Marostordamegyében Szászrégen vasut-
állomástól 5 kméterre fekszik és 560 kat. hold
szántó, 60 kat. hold rét, 4 kat. hold kaszáló,
420 kat. hold legelőből áll

haszonbérbe kiadó.

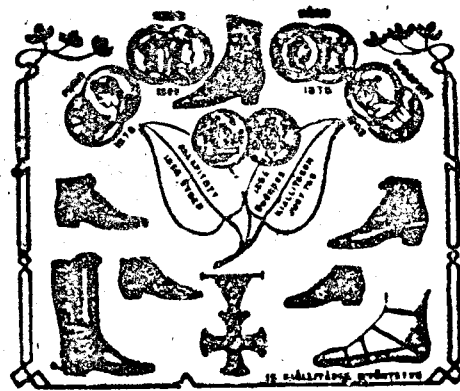
Értekezhetni Dr. K. Madaras József ügyvéd,
jószáigazgatónál Marosvásárhelyen.

2804

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 8.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült
FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy használt,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesítetnek.

KERESEK

január 1-ei belépéssel
nős ispánt, ki szőlő és
gyümölcs kezeléséhez
szakszerűen ért.

Keresek továbbá egy jókarban
lévő kevésbé használt

Ásványi szártépőt vagy kis
o h i o t.

Elekes Árpád, intéző
Harasztos, Tordaaranyosmegye.

2802

Eladó

fél és háromnegyedvérü

Karakúl-juhászat.

Az eladó állomány a következő:

- 2 drb. tisztavérü kos
- 80 " öreg anya
- 52 " 2 éves anya
- 67 " 1 éves anya
- 59 " idei anyabarány,

összesen 260 drb.

Cim:

LEITNER ELEK
posta: **Selymesilósva**
vasuti állomás: **Sarmaság.**
Szilágymegye.

Biró Lajos, Bródi Sándor, Herczeg Ferenc, Kened
Géza Kóbor Tamás, Kozma Andor
az írók és újságírók színe-java írják a lejjobban szer-
kesztett, teljesen független, legelterjedtebb és legnagyobb
magyar napi lapot

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek” „Automobil” és
„Sport” melléklet.

Felölős szerkesztő: Gajári Ödön.
Szerkesztő-társ: Dr. Agai Béla.

2792

Előfizetési árak:

- Egy évre K 28.—
- Félévre " 14.—
- Negyed évre " 7.—
- Egy hónapra " 2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal.
Vasár- és ünnepnapokon

80—100—200—280 oldal.

Megrendelő-cim:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII. ker., Rákóczi-utca 54. sz.
Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán **10 fillér.**

GRAND PRIX PÁRISI VILÁGKIÁLLITÁS 1900.

KWIZDA FERENCZ JANOS az osztr. mágy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyászati czikkeiben szállítója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

KORNEUBURG-ban (Bécs mellett). 2660. II.

KWIZDA-féle
korneuburgi marhatáppor

Diétikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Egész doboz ára 1 korona 40 fillér.
Fél doboz 70 fillér.

50 évnél régebben használják a legtöbb istállóban étvágytalanság és emésztetlenség esetén, továbbá a tej javítása és a tejelés fokozására teheneknél.

KWIZDA-féle sertés-por. Diétikus szer a hizalás elősegítésére Kis doboz 1 K 20 f. Nagy doboz 2 K 40 f.	Erőtakarmány lovak és szarvasmarhák részére 1 db. a 5 é. adag 60 fill., ládikával a 50 ctadaggal 6 kor.	Szétosztató-kenőcs. Mirigy- és tügykenőcs. Egy tégely . . . 2 K.
Baromfi-por. Diétikus szer mint pótelel gyöngytyúk, kacsák, libák, hattyúk, fácánok stb. számára. Egy csomag ára 1 korona.	KWIZDA-féle Pok-tinktúra lovaknak. Egy üveg . . . 3 K.	Mosószappan háziállatoknak. Egy drb 80 fill.
	Var-kenőcs lovak és szarvasmarháknek 2 K.	Nyeregzsappan a nyereg és szerszám tisztítására. Egy doboz 2 K.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és napenkénti postai szétküldés a fölöttek által: Kwizda Ferencz József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

Cementfedőcserepyártógépek,
Betonürtőbgyártógépek,
Cementfalazótéglagyártógépek,
Formák: csatornázási-, alagcsövek, betonoszlopok stb. gyártására;
Kötőrök, Hengerművek, betonkeverőgépek,
Cementlapsajtók.

Dr. Gaspary & Co. gépgyára
Markranstädt. Leipzig mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.
443 számú árjegyzék ingyen.
2681 II.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.
Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:

	Korona.
Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,488,780.-
Tartalékok	2,819,595,25
Összesen:	5,308,376,25
1901 évi feloszlás	90,349.-
1902	59,782,26
1903	109,331,73
1904	72,438,23
1905	61,730,60
1906	59,243,65
1907	41,877,32
1908	81,088,76
1909	106,589,64
1910	120,164,38
1911	148,378,16

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a **GONDVISELÉS- Országos Központi Segélyező Társulat** után 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiképzési (önállósítási) segélybiztosítások eszközöltenek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztatót készíttél küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2003

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Óvakogjunk a hamisításoktól!

2745. Valódi Stern-Markas védjegyű.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforosavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomaspöphalfebriken BERLIN, vezérképviseelője
Budapest, VI., Andrásy-ut 49. Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Tenyészet

apasztása miatt, eladó

Dr. gróf Teleki Domokos ur óméltósága gernyeszegi gazdaságában 10 drb tehén, 5 drb különböző koru üsző.

Ugyanott eladó 13 drb 1½ éves fehér mangalica tenyészkan 100 korona árban darabonkint.

Megkeresések Gernyeszegre alulírottához intézendők:

Pálffy Dezső,
g. intéző.
2778

Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,
VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:
Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.
Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.
Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.

2685